

## İHRACAT YÖNÜNDEN KAMBİYO MEVZUATI

**MUSTAFA DOĞAN\***

### **Genel Bilgi**

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 17 Sayılı Karar'da ihracata müteallik esaslar koyan maddeler «İhracat» başlığını taşıyan II. Kısımda toplanmıştır. Sekiz maddeden müteşekkil bu kısımda ihracatın hangi esaslara göre yapılacağı, ihracat bedeli dövizlerin hangi usule göre getirileceği, getirilme süreleri, ihracat hesaplarının nasıl ve kimler tarafından kapatılacağı, ihracat belgeleri ve bu belgelerin alıcıya teslim esaslarının neler olduğu, beyan dışı ve kaçak ihracat hakkında ne gibi işlemler yapılacağı, geçici ihracata ait genel esasların neler olduğu, kitap, gazete, dergi ve sair matbuua ile pul, kıymetli taşlar, madenler ve eşya ihracında neler yapılacağı ve nelere dikkat edileceği, bedelsiz ihraç edilebilecek mallar ile bunların ihracatında ne gibi usullere uyulacağı hakkında usuller, esaslar, müracaat ve izin yerleri belirtilmiş ve bu konuların düzenlenmesi, sınırlandırılması ve uyulacak usullerin ayrıca tespiti hususunda Bakanlığımıza Tebliğler çıkarma yetkisi verilmiştir.

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 17 Sayılı Karar'a ilişkin olup, 18.3.1973 tarihli Resmi Gazete'de neşredilen ve Türkiye'den yabancı ülkelere mal ihracatında, ihracatçıların ve ihracat işlemlerine aracılığa yetkili bankalarla, nakliyat müessesesi ve acentalarının uycakları hususlar ve özellik taşıyan ihracat işlemlerinde uygulanacak esasları düzenleyen Seri : II, ve No : 3 İHRACAT Tebliğinin incelenmesi, «İHRACAT YÖNÜNDEN KAMBİYO MEVZUATI» konulu Tebliğimizin ağırlık noktasını teşkil edecektir.

Bu itibarla, anılan tebliğimiz genel olarak asıl Tebliğdeki maddelerde hükümlerine bağlı kalınarak izah edilecektir. Ayrıca, bu izahımız içinde yine Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkındaki mevzuatımıza ait diğer Tebliğlerle ilgili maddelere de temas edilecektir.

\* Maliye Bakanlığı Hazine Genel Müdürlüğü Şube Müdürü

Halen yürürlükte bulunan söz konusu Tebliğimiz 5 kısımdan meydana gelmiştir.

Kısım I : Genel İhracat

Kısım II : Konsinyasyon ve Müşterek Hesap Yoluyla yapılacak İhracat

Kısım III : Özellik taşıyan İhracat

Kısım IV : Bedelsiz İhracat

Kısım V : Müteferrik Hükümler

## KISIM : I

### I — Genel İhracat :

#### 1. Acentaya bağlı nakil vasıtaları ile yapılacak ihracat :

Türkiye'den ihracat «İhracat Rejimi Kararı» hükümlerine göre yapılır ve uygulamanın nasıl cereyan edeceği Ticaret Bakanlığınca yayımlanan «İhracat Yönetmeliği»nde gösterilir. Yürürlükteki ihracat Rejimi Kararı ve Yönetmeliği 7 Ocak 1982 tarihli 17567 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

İhracat işlemleri ancak yetkili bankalar aracılığı ile yapılabilir. Yetkili banka, Bakanlığımızca kendisine kambiyo muameleleri yapma yetkisi verilen bankadır. Bu bankalar 17 Sayılı Karara ilişkin Seri : I No : 2 Usul ve Müşterek Hükümler Tebliğinde gösterilmiştir.

Dünya ticaretinde ihracat ve ithalat işlemlerinin mutlaka bir banka aracılığına dayandırılması, bu sistemin Uluslararası banka cılık uygulamasının yerleşmiş kaideleri arasında yer alması nedenleriye ve ihracat bedeli dövizlerin kolaylıkla tahsilinin sağlanması, ihracatçılarımızın genel ihracat konularında bankalarca yönlendirilmelerinin sağlanması amacıyla, ihracat işlemlerinin yetkili bankalar aracılığıyla yapılması ilkesi getirilmiştir.

#### İhracat Bedeli Dövizlerin Yurda Getirilmesi :

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 17 Sayılı Karara ilişkin Seri : II, No : 3 İhracat Tebliğimizin 3 üncü maddesine göre; yabancı ülkelere bir defaya mahsus olsa dahi her nevi mal ihraç edenler, bu malların bedelini teşkil eden dövizleri en geç 3 ay içinde yurda getirmeye ve her ne şekilde olursa olsun emirlerine geçtiği tarihten itibaren en geç 10 gün içinde yetkili bir bankaya satmaya zorludurlar.

Maddede bahsi geçen 3 aylık süre içerisinde ihracat bedeli dövizin yurda getirilmemesi halinde Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkındaki 1567 sayılı Kanuna göre muhalefet durumu ortaya çıkar. Madde metnine göre ihracat bedeli dövizler yurda getirilmesi mecburi olan dövizlerdir ve bu mecburiyet ihracatçılarımıza düşen bir görevdir. Burada mühim olan 3 aylık döviz getirme süresinin nasıl hesaplanacağıdır.

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkındaki 17 Sayılı Karara ilişkin Tebliğlerdeki Süre hesaplamaları, Seri : I, No : 2 Usul ve Müşterek Hükümler Tebliğinde gösterilmiştir.

Sürelerin «ay» olarak gösterilmesi halinde sürenin bitiminin, müteakip ayların muamele tarihine tekabül eden tarihteki günün mesai saatinin sonu, o ayda muamele tarihine tekabül eden bir günün bulunmaması halinde ise sürenin bitiminin ayın son günü olduğu sözkonusu Tebliğde hüküm altına alınmıştır.

Hesaplanan sürelerin son gününün resmi tatil gününe rastlaması halinde, sürenin resmi tatili takip eden ilk iş gününün mesai saatinin sonunda biteceği tabiidir.

Kredili olarak yapılacak ihracatta mal bedeli dövizlerin yurda getirilme süresi özellik arz etmektedir.

Bilindiği üzere 261 sayılı Kanun uyarınca vergi ladesinden yararlanan sanayi ürünleri, mal bedeli dövizlerin fiili ihrac tarihinden engeç üç yıl içinde ödenmesi kaydıyla kredili olarak satılabilir.

Bir yıla kadar vadeli satışlarda peşinat söz konusu olmayıp, mal bedeli kredi süresi içinde ve en az bir taksit olarak ödenir.

İki yıla kadar vadeli satışlarda FOB bedelin % 10 nun, üç yıla kadar vadeli satışlarda ise vine FOB bedelin % 20 sinin fiili ihracı müteakip en geç iki ay içinde yurda getirilmesi zorunludur. Mal bedeli bakiyelerinin ise, kredi süresi içinde yurda getirilmesi gerekmektedir.

İhracat bedeli dövizlerin öngörülen süreler içinde yurda getirilmesi halinde ihracatçılarımız lehine bazı imkânlar sağlandığı bilinmektedir.

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 17 sayılı Karara ilişkin olup, 6.5.1980 gün, 16980 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Seri : II, No : 5/4 Tebliğe göre; ürünlerini serbest döviz karşılığı ihrac eden veya Gümrük Kanununun ilgili hükümlerine göre geçici kabul işlemi yapan ihracatçılar getirdikleri dövizlerin;

— Sanayi ve maden ihracında en çok % 50 sini,

— Yaş meyve, sebze ve su ürünleri ihracatında en çok % 10 unu

— Yurt dışında taahhüt işleri yapan müteahhitler, ilgili Kararname ve Tebliğler hükümlerine göre elde ettikleri kârlardan meydana gelen ve yurda getirilen döviz gelirlerinin en çok % 20 unu, kendi üretim ve faaliyetleri ile ilgili ihtiyaçları için yapacakları ithalat bedellerinin transferinde yetkili bankalar aracılığıyla serbestçe kullanabilecekleri gibi, kendi üretim ve faaliyetleri ile ilgili yan sanayiciler ile diğer sanayicilerin ihtiyaçlarının transferi için de kullanılabilirler.

Ancak, bu imkânlardan yararlanabilmek için ihracat bedeli dövizlerin ilgili Karar ve Tebliğlerce öngörülen süreler içinde (Ek süreler hariç) yurda getirilmesi ve dövizlerin yurda gelişi tarihinden itibaren en geç 6 ay içinde aracı yetkili bankalara transfer müracaatında bulunulması gerekmektedir.

Türkiye ile arasında serbest döviz esasına dayalı ticaret ve/veya ödeme anlaşması veya özel anlaşma bulunan ve ihracatçıların tes-cil işlemine tabi tutulduğu ülkelere ürünlerini ihraç eden veya Gümrük Kanununun ilgili hükümlerine göre geçici kabul işlemi yapan ihracatçıları ile bunların yan sanayicilerinin sadece bu ülkelerden yapacakları ithalat bedellerinin transferinde ise, söz konusu Seri : II, No . 5/4 Tebliğ hükümleri T.C. Merkez Bankasıyla uygulanmaktadır.

Diğer taraftan; bu ülkelere yapılan ihracatlarla ilgili mal bedellerinin yurda serbest döviz olarak getirilmesi halinde, Seri : II, No : 5/4 Tebliğ hükümleri aynen uygulanmaktadır.

#### **İhracat Bedeli Dövizlerin Yurda Getirilmesi ile ilgili Ek Süre :**

İhracat bedeli dövizlerin, fiili ihraç tarihinden itibaren 3 ay içerisinde yurda getirilmesinin, Seri : II, No : 3 İhracat Tebliğinin genel hükmü olduğunu bildirmiştik.

İhracat bedeli dövizlerin bu süre içerisinde yurda getirilememesi halinde, ihracatçıların ilgili meslek kuruluşlarından alacakları mücbir sebep belgelerine istinaden yetkili bankalarca döviz getirme süreleri 3 er aylık devreler halinde toplam 6 aya kadar uzatılabilir. Mal bedellerinde % 30'a kadar olan noksanlıklarda mücbir sebep belgelerine istinaden bu süre toplam 1 yıla kadar uzatılabilir.

İhracat bedeli dövizlerin verilen bu süreler içinde de yurda getirilmemesi halinde durum yetkili bankalarca ilgili Kambiyo Müdürlüğüne intikal ettirilir.

Kambiyo Müdürlükleri, yetkili bankalarca intikal ettirilen açık ihracat hesapları için ilgililere tebligat yaparak 2 aylık süre verir. Bu süre içinde ihracatçılarca meslek kuruluşlarından veya resmi makamlardan alınmış mücbir sebeplerin devam ettiğini gösterir kanaat verici belgelerin ibrazı halinde Kambiyo Müdürlüklerince 3 aylık daha süre verilir. Mal bedelindeki % 30'a kadar olan noksanlıkta da bu süre 6 aya kadar uzatılabilmektedir.

Verilecek bu süreler sonunda dövizlerin getirilmesine imkan bulunmadığına kanaat getirdikleri takdirde, Kambiyo Müdürlüklerince 5 000 dolarla sınırlı olmak üzere ihracat bedellerinin % 10 una kadar olan açıklarda döviz getirme yükümlülüğü kısmen veya tamamen kaldırılabilir.

Belirlenen bu ek süre ve terkin işlemlerinin dışında kalan hallerde Kambiyo Müdürlüklerinin durumu Bakanlığımıza bildirmeleri gerekmektedir. Yapılacak inceleme sonucunda Bakanlığımızca gerekli görülen hallerde döviz getirme süreleri uzatılabildiği gibi, döviz getirme yükümlülükleri kısmen veya tamamen kaldırılabilir.

#### **İhracatın Teminata Bağlanması :**

İhracat bedeli dövizlerin alınan temditli süreler içerisinde de yurda getirilmemesi; ilgililer hakkında bir taraftan kanuni koğuşturmaya geçilmesini, bir taraftan da müteakip ihracatçıların, hariçte muteber bir bankanın kontrgarantisine istinaden yetkili bir bankanın vereceği teminat mektubuna tabi tutulmasını gerektirir.

— Hakkında böyle bir işlem yapılan ihracatçılar ancak ihracat tebliğine ek 4 No.lu örneğe uygun bir mektuba dayanarak ihracat yapabilirler.

Bu mektup;

- İhracat bedeli dövizin peşinen getirildiği,
- İhracat bedelinin döviz olarak getirileceğine dair hariçteki muteber bir bankadan kontrgaranti temin edildiği,
- İhracat bedeli karşılığında gayrikabili rücu akreditif açıldığı, hususlarından herhangi birisini kapsamaktadır.

Ancak şu hususu özellikle belirtmek isterim. İhracat bedeli dövizlerin haklı sebeplerin varlığı nedeniyle yurda getirilmediğinin tevsik edilmesi halinde ihracatçılarımıza mümkün olabilen süre uzatma

imkanları sağlamakta ve banka teminatı uygulamasına gidilmemektedir.

Ancak, süresi sona erdiği halde yeni bir süre talebinde bulunmayan veya dövizlerin tahsili için gerekli girişimlerde bulunmadığı tespit olunan ihracatçılar için zorunlu olarak ve istisnaen banka teminatı uygulamasına gidilmektedir.

### **Yetkili Bankaların Nakliyat Müessesesi ve Acentaları ile Gümrük İdarelerinin Yapacağı İşlemler**

İhracatçılar, ihracat işlemine başlarken 3 nüsha «Beyanname-Taahhütname» ile yetkili bankalara müracaat ederler. Yetkili bankalar kendilerine verilen bu «Beyanname-Taahhütname»lerin bir nüshasını alıkoyup, diğerlerini tasdik etmek suretiyle ve gümrükte kullanılmak üzere ihracatçıya iade ederler.

İhracatın kara veya hava nakil vasıtaları ile yapılması halinde yetkili bankalar, ilgili nakliyat müessesesi veya acentalarına hitaben malın tesellümüne yarayan belgelerin gösterecekleri muhabirleri adına düzenlemesine dair talimat mektubu yazarlar ve bu mektubu tasdikli bir suretini de gümrük idarelerine tevdi edilmek üzere ihracatçıya verirler. İhracatçılar bankadan aldıkları bu belgeler ve nakliyeciden aldıkları «Acenta-Mektubu» ile gümrük idarelerince müracaat ederler. Gümrük idareleri yapıları bu müracaat üzerine «Beyanname-Taahhütname»lere istinaden ihracata izin verirler.

Aracı bankalar malın tesellüme yarayan konşimento, uçak konşimentosu, nakliyeciyi makbuzu ve hamule senedi gibi belgeleri ve diğer ihracat belgelerini bedeli tahsil edilmek üzere hariçteki muhabirlerine gönderirler. Bu belgelerin, mal bedelinin tahsili sağlanmaksızın alıcısına teslimi söz konusu olamaz. Ancak ihracat belgelerinin kısmen yapılacak ödemeler veya bedelsiz olarak alıcısına teslimi, ihracatçılar tarafından bu şekilde teslimin zorunlu olduğuna sebep ve belgeleri ilgili Kambyo mercilerine bildirilmesi üzerine bu mercilerin verecekleri izinle mümkündür.

### **İhracat vesaii tutarından yapılacak İndirimler**

İhracatçılarca yetkili bankalara tevdi edilecek ihrac belgelerinin FOB tutarı, malın gümrük çıkış beyannamelerinde kayıtlı tutarından aşağı olamaz.

Ancak navlun ve sigorta bedellerinden meydana gelecek fiyat değişikliklerinden doğan miktar kadar fark kabul edilebilir.

İhracat karşılığı döviz tutarından harice ödenmesi gereken navlun, sigorta primi, komisyon, muhabere, depolama, antrepo, gümrük resmi, harç gibi masraflar indirilebilir.

Aracı bankalar navlun, sigorta primi veya komisyon indirimleri için mahsup işlemi yaparken;

— Komisyonların emsallerine göre normal nispetler içerisinde bulunmasına,

— Mahsup işleminin aynı cins dövizle yapılmasına dikkat etmelidirler.

— Mal bedellerinden böyle bir mahsup yapılmasına imkan bulunmadığı hallerde T.C. Merkez Bankası şubelerince döviz tahsis edilmek suretiyle ödemeler gerçekleştirilebilir.

## **2. Acentaya bağlı olmayan veya acentaya bağlı olmakla birlikte malın tesellümüne yarayan belge düzenlemeyen nakil vasıtaları ile yapılacak ihracat :**

Türkiye'de kurulu deniz, hava ve kara nakliyat müessesese ve acentalarına bağlı bulunmayan veya bir acentaya bağlı bulunmakla birlikte taşıdığı malları, malın tesellümüne yarayan belge aranmaksızın teslim eden nakil vasıtaları ile yapılacak ihracatta, ihracat bedeli dövizlerin önceden yurda getirilerek Türk parasına çevrilmesi gerekmektedir. Ancak, bu surettir ki, yetkili bankalar ihracat bedeli dövizlerin daha önce yurda getirilerek Türk parasına çevrildiğini döviz alım bordroları ile tevsik eden ihracatçılara çıkış gümrüklerine hitaben düzenlenmiş bir «K» başlıklı mektup verebilirler. Gümrük İdareleri de bu «K» başlıklı mektup ve döviz alım bordrosuna istinaden ihracata izin verirler. Gümrük çıkış beyannamelerinde ad ve adresi yazılı ihracatçı ile «K» başlıklı mektupta yazılı ihracatçının aynı şahıs veya firma olması da gereklidir.

Ayrıca bu tip ihracatta mal bedeli dövizlerin fiili ihraç tarihinden itibaren en geç üç ay içinde yurda tamamen getirileceğini gösteren yabancı muteber bir bankanın kayıtsız ve şartsız kontrgarantisine veya şartları arasında ihracatı müteakip Türk parasına çevrilmesine engel bulunmayan gayrikabili rücu bir akreditife istinaden yetkili bankalarca ihracatçıya «K» başlıklı mektupta verilebilir.

## **3. Geri getirilecek eşya veya konsinye satışa çevrilecek ihraç Malları**

Fiili ihracatı yapıp da herhangi bir sebeple alıcısı tarafından

tesellüm edilmeyen ihraç mallarının ve ihracat belgelerinin geri getirilmesi için aracı banka veya nakliyat acentasına ihracatçılar talimat verebilirler. Alıcısı tarafından tesellüm edilmeyen malların geri getirilmesi imkansız veya büyük ölçüde döviz kaybına sebebiyet verecek olursa veya bozulursa ve çürümeye müsait ise bu malların başka bedel ve şartlarla kesin veya konsinyasyon yahut da müşterek hesap yoluyla satışına ihracatçı veya aracı bankanın talebi üzerine Ticaret Bakanlığınca izin verilebilir.

## KISIM : II

### **Konsinyasyon veya Müşterek Hesap Yoluyla Yapılacak İhracat :**

Konsinyasyon veya müşterek hesap yoluyla yapılacak ihracata ait esaslar İhracat Rejimi Kararı ve Yönetmeliğinde belirtilmiştir.

Bu yoldan yapılacak ihracat bedeli dövizlerin malların fiili satışı tarihinden itibaren 1 ay içerisinde yurda getirilmesi gerekmektedir. Ancak mücbir sebepler ve kanaat verici belgeler dikkate alınarak dövizlerin yurda getirilme süresi Kambiyo Müdürlüklerince 1 yıla kadar uzatılabilir. Diğer taraftan; satış sürelerinin temdidini döviz getirme sürelerini de kendiliğinden uzatmaktadır.

### **Hesapların Kapatılması**

Konsinyasyon veya Müşterek Hesap yoluyla ihraç edilen malların kesin satışını müteakip;

- 1 — Satış fiyatı, satılan miktar ve satış bedelinin,
- 2 — Depolama, bakım, muhafaza ve satış masraflarıyla satışa ait diğer masrafları,
- 3 — Varsa fire miktarını,
- 4 — Satış komisyon oran ve tutarını,

gösterir Konsinyetörler tarafından düzenlenmiş kesin satış faturaları ile döviz alım bordrolarının ilgili Kambiyo merciine ibrazı suretiyle hesapların kapatılması gerekmektedir.

Bu ihracatla ilgili nakil, muhafaza, bakım, fire, satış ve benzeri masrafları mal bedelinden mahsup veya döviz tahsisi suretiyle ödenir.

## KISIM : III

### **Özellik Taşıyan İhracat :**

#### **1. Ticari Geçici İhracat**

Ticari geçici ihracat Dış Ticaret mevzuatı hükümlerine göre yapılır. Ancak, kıymetli madenler ve kıymetli tabloların geçici ihracı



talepleri Bakanlığımızca incelenip sonuçlandırılmaktadır.

Geçici ihracat bankalarının Kambiyo Müdürlüklerine hitaben verecekleri garanti mektubuna, ihracatçıların verecekleri örneği ihracat tebliğimize ekli 6 No.lu örneğe uygun taahhünameye ve Ticaret Bakanlığı veya yetkili kılacağı merciin iznine istinaden gümrük idarelerince yürütülmektedir.

Yetkili bankalarca garanti mektubu verilebilmesi için malların yurda getirilmemesi halinde, bedelleri karşılığı dövizlerin yurda getirileceğini gösterir hariçte muteber bir bankadan geçerli kontrgaranti mektubunun alınması şarttır. Kontrgaranti tutarının, o malın ihrac izninde yazılı değerinden az olmaması gerekir.

Yetkili bankalarca bu şekilde verilen garanti mektupları 15 gün geçerli olup, yalnız ait oldukları ihracat için kullanılır.

Ticari geçici ihracata ait hesaplar, taahhünameye belirtilen sürede yetkili bankalarca, mukabil ithalata ait ithal belgelerine müsteniden kapatılır. Geçici olarak ihrac edilen malın geri getirilme süresinin uzatılması, hesap kapatma süresini de uzatır. Hesap kapatma sırasında ortaya çıkacak noksanlıklar için Uluslararası Gözetme Şirketleri, Kontrol Firmaları ve Laboratuvarlarla resmi makamlardan alınacak vezin, kalite raporlarıyla çeki listelerinin yetkili bankaya ibrazı gerekmektedir. Uluslararası gözetme şirketleri ile kontrol firmaları ve laboratuvarların Ticaret Bakanlığı tarafından tayin ve tespit edilenlerden olması da lâzımdır.

## **2. Ticari Olmayan Geçici İhracat**

Geri getirilmek kaydıyla harice gönderilecek ticari olmayan eşyaların yurt dışına çıkarılmasına gümrük idarelerince, 1615 sayılı Gümrük Kanununda belirtilen sürelerin bitiminde aynen geri getirileceğine dair, Kambiyo Mercilerine hitaben 6 No.lu örneğe uygun bir taahhüname alınmak kaydıyla izin verilir. Değeri 5000 lirayı geçmeyen mallar için bu taahhüname aranmaz. Ayrıca bu ihracatta kontrgarantiye müstenit garanti mektubunun aranması da söz konusu değildir.

Ticari olmayan geçici ihracata konu malların süresi sonunda veya alınan ek süreler rağmen getirilmemesi halinde, değerinin en geç 1 ay içinde döviz olarak yurda getirilmesi ve 10 gün içinde yetkili bir bankaya satılması gerekmektedir. Ayrıca bu durumun döviz alım bordrosu ibrazı suretiyle ihrac izni veren mercilere de tevsiki şarttır.

### 3. Kitap, Gazete, Mecmua ve Pul İhracı

Ticari maksatla kitap, gazete, mecmua, pul vesair matbuahracına gümrük ve PTT İdareleri tarafından doğrudan doğruya izin verilir. Sözü edilen matbuah ve pulları ihrac edenlerin, bunların bedeli dövizleri filli ihrac tarihinden itibaren en geç bir yıl içinde Türkiye'ye getirmeleri ve her ne şekilde olursa olsun ellerine geçtiği tarihten itibaren en geç 10 gün içinde yetkili bir bankaya satıp döviz alım bordrolarını ilgili Kambiyo Merciiine ibraz etmeleri gerekmektedir.

Bu çeşit ihracatla uğraşanlar, takvim yılı, itibariyle ihrac edilen miktarlarla getirilen dövizleri bir cetvel halinde ilgili Kambiyo Merciiine bildirmek zorundadır.

### KISIM : IV

#### Bedelsiz İhracat

##### 1. Ticari Eşya Bedelsiz İhracatı

2. Ticari olmayan eşya bedelsiz ihracatı olarak ikiye ayrılmaktadır.

Ticari eşya bedelsiz ihracatı, İhracat Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde Ticaret Bakanlığı ve ilgili meslek kuruluşlarınca yürütülmektedir.

İhracat Tebliğimize göre bedelsiz ihrac edilebilecek ticari olmayan eşyalar şunlardır :

##### a) Hediyeler

b) Hariçteki Türk kuruluşlarına, Türkiye'deki merkezleri veya bağlı oldukları daire, kurum ve dernekler tarafından kendi ihtiyaçlarında kullanılmak üzere bedelsiz olarak gönderilen eşya,

c) İhracat Rejimi Kararı ve Yönetmeliği dışındaki kamu kuruluşlarının bedelsiz ihracatı,

(a) ve (b) fıkrasında yazılı eşyalardan gümrüklerce veya PTT gümrüklerince tespit ve kabul edilecek değeri 50.000,— lirayı geçmeyenlerin ihracına adı geçen idarelerce, bu miktarın üstündekilere ise Bakanlığımızca izin verilmektedir.

(c) fıkrasında yazılı hallerde ise, ilgili dairelerin resmi yazılarına dayanılarak Gümrük İdarelerince izin verilmektedir.